

Εξταζόμενο Μάθημα Γενικής Παιδείας: ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

A.1.1. Ποια ήταν τα αίτια και ποιες οι αφορμές για την εκδήλωση του κινήματος του Στρατιωτικού Συνδέσμου στο Γουδί, το 1909;

Μονάδες 13

A.1.2. Πώς επεκτείνεται η οικονομική κρίση του 1929 από τις Ηνωμένες Πολιτείες σε ολόκληρο τον κόσμο;

Μονάδες 12

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α.** Κομιτατζήδες
- β.** Οργανικός νόμος (Κρήτη)
- γ.** Νιου Ντηλ

Μονάδες 15

A.2.2. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α.** Η Α΄ Εθνοσυνέλευση θέσπισε το «Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος».
- β.** Ο Νόμος της Επιδαύρου κατήργησε τις τοπικές περιφερειακές εξουσίες.
- γ.** Ο Ι. Καποδίστριας ίδρυσε τον «Λόχο των Ευελπίδων».
- δ.** Η αντιβασιλεία συνέστησε «εξαιρετικό δικαστήριο» (έκτακτο) για παραβάσεις των υπαλλήλων του Κράτους.
- ε.** Ο Ι. Κωλέττης ίδρυσε την Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα.

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να εξηγήσετε τους λόγους της μεταστροφής της αγγλικής πολιτικής το 1823 απέναντι στην ελληνική επανάσταση και να προσδιορίσετε τους τρόπους με τους οποίους εκδηλώθηκε αυτή η μεταστροφή.

«Είχε και κίνητρα εσωτερικής πολιτικής η μεταστροφή της Αγγλίας το 1823. Ο Ποτέμκιν γράφει:

“Ο Κάνιγκ φιλοδοξούσε να προσφέρει στους αστούς, στην τάξη των βιομηχάνων, εμπόρων και τραπεζιτών, δυνατότητα για νέα αναπτυξιακά άλματα, υποστη-ρίζοντας απελευθερωτικά κινήματα στην Ευρώπη και την Αμερική και δημιουργώντας έτσι νέες αγορές και ευκαιρίες κερδοσκοπικών επενδύσεων και εκμεταλ-λεύσεων”».

(Κ. Σιμόπουλου, *Πώς είδαν οι ξένοι ταξιδιώτες το 1821*, 3, 139)

Οδηγίες του Γεωργίου Κάνιγκ προς τον βρετανό αρμοστή των Ιονίων Νήσων:

«Η αγγλική κυβέρνηση ωφείλε να θεωρήσει τους εξοπλίσαντας τα πλοία των Έλληνας ή ως πειρατάς ή ως εμπολέμους. Και επειδή ολόκληρον έθνος, εξανιστάμενον κατά της Αρχής του, δεν ημπορεί να θεωρηθή ως πειρατικόν, ανάγκη πάσα να θεωρηθή ως εμπόλεμον, εφ’ όσον φυλάττει τους κανόνες, και ενεργεί εντός των εν τοιαύτη περιστάσει παραδεδεγμένων όρων».

(Δ. Κόκκινος, *Ελληνική Επανάσταση*, 6, 70)

Γραπτές οδηγίες του Γεωργίου Κάνιγκ ως υπουργού εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας προς τον πρεσβευτή του στην Κων/πολη:

«Την κατάστασιν του χριστιανικού τούτου λαού, ο οποίος στενάζει υπό τον ζυγόν των βαρβάρων από εκατονταετηρίδων, δεν δύναται η Αγγλία να βλέπη μετ' αδιαφορίας. Ο βασιλεύς επιθυμεί να ενεργήση ο πρέσβυς της Μεγάλης Βρετανίας εις την Πύλην υπέρ των χριστιανών, να απαιτήση την εκπλήρωσιν των υποσχέσεων, τας οποίας έδωσεν η Πύλη περί τούτου προς τους πρέσβεις των συμμαχικών δυνάμεων και να της υποδείξη ότι, αν αρνηθή να ικανοποιήση τας αξιώσεις αυτάς, δεν δύναται πλέον να διατηρή μετ' αυτής φιλικάς σχέσεις».

(Δ. Κόκκινος, *Ελληνική Επανάσταση*, 6, 68-69)

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Β2

Αντλώντας στοιχεία από τις παρακάτω πηγές και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να επισημάνετε τους λόγους για τους οποίους ο Ε. Βενιζέλος προκήρυξε τις εκλογές του Νοεμβρίου 1920, τους λόγους για τους οποίους τις έχασε και την εσωτερική πολιτική εξέλιξη που σημειώθηκε τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους.

Ε. Βενιζέλος προς Γ. Βεντήρη, 20 Απριλίου 1931

«Όταν υπεγράφη και η συνθήκη των Σεβρών, έκρινα ότι δεν είχα πλέον καμμίαν δικαιολογίαν ν' αναβάλω περαιτέρω τας εκλογάς. Τ' αποτελέσματα της πολιτικής μου ανεγράφοντο εις τας υπογραφείσας συνθήκας, δι' ων ετερματίζετο ο πόλεμος, ο λαός επομένως είχε τα μέσα να ίδη ποίοι υπήρξαν οι καρποί της πολιτικής μου, και, χωρίς να αρνούμαι ότι διετήρουν ανησυχίας τινάς ως προς το ενδεχόμενον αποτέλεσμα των εκλογών, ήλπιζα εν τούτοις σοβαρώς (...) ότι ο λαός θα έκρινε τα γενόμενα.

Είχα δε ανάγκη να είμαι βέβαιος ότι ο λαός εγκρίνει την πολιτικήν μου, πριν ή προβώ εις την περαιτέρω δράσιν, την οποία επέβαλεν η ανάγκη της επιβολής της συνθήκης των Σεβρών».

(Στ. Στεφάνου, επιμ., *Ελευθερίου Βενιζέλου, τα κείμενα* τόμος Γ', 125-126)

Ο Ε. Βενιζέλος ομιλεί στην Πηνελόπη Δέλτα μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου 1920:

«Είμαι συντριμμένος, δεν έχω πια δυνάμεις ν' αντιπαλαίσω· είχα σχηματίσει τ' όνειρο πως ο ελληνικός λαός μ' ακολουθεί στην κατάκτηση των ελληνικών μερών· μα ο ελληνικός λαός δε μ' ακολουθεί· πήγε δια της βίας... Του πήρα το παιδί του για πολλά χρόνια· δεν αντέχει πια στις θυσίες ο κουρασμένος λαός (...). Το ξέρω πως η Ελλάδα κακοδιοικήθηκε· μα τους είπα πως τώρα που τελειώνουν τα εξωτερικά προβλήματα, θα στρέψω στα εσωτερικά. Το ξέρουν πως ποτέ δεν είπα ένα πράμα και δεν το έκανα· πίστευα πως θα μου δώσουν δυο μήνες για να κάνω και την εσωτερική αναδιοργάνωση. Μα δε με πίστωσαν με δυο μήνες, δε με πίστεψαν...».

(Π. Δέλτα, *Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος, Ημερολόγιο-Αναμνήσεις-Μαρτυρίες-Αλληλογραφία*, 60-62)

Μονάδες 25

Απαντήσεις Θεμάτων

Ομάδα Α

- A. 1. 1.** Σελ. 303 : Διάφορα αίτια χρειάζοταν βελτίωση.
(οικονομική, κοινωνική, εκπαιδευτική πολιτική)
A. 1. 2. Σελ. 162 : Από τις Ενωμένες Πολιτείες εσόδων τους

Θέμα Α2

- A. 2. 1.** α) Κομιτατζήδες (σελ. 300): Οι Βούλγαροι είχε ιδρυθεί»
β) Οργανικός νόμος (σελ. 290):
Ο Ααλή πασάς προσφέρει ... για τους Χριστιανούς»
γ) Νιου Ντήλ (σελ. 166) : Στα 1932 μεγάλες παραγγελίες
A.2.2. α) Σ β) Λ γ) Σ δ) Λ ε) Λ

B1. Λόγοι μεταστροφής

- α₁:** Από πηγές: * δυνατότητα για νέα αναπτυξιακά άλματα, δημιουργία νέων αγορών και ευκαιρίες για κερδοσκοπικές επενδύσεις και εκμεταλλεύσεις
* ένα ολόκληρο έθνος που επαναστατεί δεν μπορεί να θεωρηθεί πειρατικό
* χριστιανικό έθνος που στενάζει κάτω από βαρβάρους
* η Μ.Βρετανία πρέπει να λειτουργήσει υπέρ των χριστιανών
* η Υψηλή Πύλη πρέπει να εφαρμόσει τις υποσχέσεις που έδωσε στους πρεσβευτές των συμμάχων

α₂: Από βιβλίο (σελ. 126 -127): «Η αγγλική κυβέρνηση αυτή τη μεταστροφή»

Τρόποι εκδήλωσης

Από βιβλίο (σελ. 127 -128) : Από τον Ιανουάριο του 1832 ... του σουλτάνου

Σημείωση (σελ. 128): Ως επίλογο ο μαθητής μπορεί να προσθέσει περιληπτικώς:

«Η αγγλική κυβέρνηση ... Η αγγλική πολιτική θριάμβευσε»

B.2.

α) Λόγοι προκήρυξης εκλογών το Νοέμβριο του 1920

- Από πηγές: « Τα αποτελέσματα της πολιτικής του Βενιζέλου ήταν εμφανή. Η Συνθήκη των Σεβρών είχε κάνει πράξη τη Μ. Ιδέα»
«Ο πόλεμος θα τελείωνε και οι καρποί της πολιτικής του Βενιζέλου ήταν γεγονός»
«Ηθελε να βεβαιώσει την εμπιστοσύνη που του παρείχε ο λαός. Ζήτησε ψήφο εμπιστοσύνης»
«Πίστευε πως ο λαός θα του δώσει δύο μήνες για την εσωτερική αναδιοργάνωση»
«Πίστευε πως ο λαός τον εμπιστευόταν. Ποτέ δεν είπε κάτι και δεν το έκανε»

Σημείωση: Οι μαθητές μπορούν να αναφέρουν τους όρους της Συνθήκης των Σεβρών (βιβλίο σελ. 84) για να επεξηγήσουν την αναφορά της πηγής που σχετίζεται με τους καρπούς της πολιτικής Βενιζέλου

β) Λόγοι που ο Βενιζέλος χάνει τις εκλογές

- Από πηγές: «Του πήρα το παιδί του για πολλά χρόνια»
«Δεν αντέχει τις θυσίες ο κουρασμένος λαός»
«Η Ελλάδα κακοδιοικήθηκε στα εσωτερικά της ζητήματα»
βιβλίο σελ. 86: «Μέσα σε τεταμένη ατμόσφαιρα ... στα αντιβενιζελικά κόμματα»
βιβλίο σελ. 98: «Ενώ οι αντίπαλοι ... από τη Μικρασία»

γ) Εσωτερική πολιτική εξέλιξη το Δεκέμβριο του 1920

βιβλίο σελ 86: «Τα αντιβενιζελικά κόμματα νικούν. Ο Δημήτριος
Ράλλης.....αποκαθίσταται στο θρόνο»